

Medforslagsstiller og jeg imidlertid heller ikke gaa ind paa. Ogsaa paa dette Omraade have Tiendetagerne af forskjellige Grunde, som tidligere ere omtalte her, efterhaanden vundet Fordele, idet de mange Steder, fordi Kjøbmændene gjerne ville beholde saa gode Kunder, som de ere, og af andre Grunde faae mere for deres Korn end efter Kapitelstaxten, og der er ogsaa, som jeg omtalte i Begyndelsen af mit Foredrag, nogle Ydere flere Steder i Landet, som have faaet Fordeel derved, at de have ydet ringere Korn. Men jeg tror ikke, at Staten saaledes for bestandig kan tage Hensyn til alle saadanne Enkeltheder, der ikke ere en Frugt af Lovgivning, men derimod en Frugt af mange tilfældige Omstændigheder. Den høie Pris, som Tiendetagerne mange Steder have faaet for Kornet, har ofte været en Følge af, at Kornet var særlig udmærket, og det er jo ogsaa Ting, der tidt er blevet anset over eller under disse Forhandlinger, at de Kjøbmænd, der modtage Tiende paa Tiendetagerens Begne, ofte forlange ikke blot jevnt godt Korn, som de Vedkommende have avlet, men særlig udmærket Korn. Det kan man forstaa, naar de have forpligtet sig til at give et større Beløb, end det efter Kapitelstaxten var værd. Det er imidlertid aabenbart ikke Tiendelovgivningens Mening. Dernæst er en af Grundene til, at det har faaet den høie Værdi, den, at Kornet undertiden leveres tidligere, end strengt taget fornødent; men det er en Beløvilie fra Tiendeydernes Side, og den kan man dog ikke forlange, at Tiendetageren skal have erstattet af Lovgivningsmagten. Desuden, og det er Hovedsagen, anerkjender Staten Kapitelstaxten som Værdien paa Korn i alle de Forhold, hvormed man har med det at gjøre, og jeg tror, man tager alt mulig billigt Hensyn ved at bestemme en saadan Overgangstid som den, der er fastsat, og som ikke vi Forslagsstillere her have fastsat, men som er fastsat af Folkethingets Udvalg tidligere, idet dette Udvalg bestemte, at der skulde være en saadan Overgangstid, 10 eller, som man den Gang mente, 20 Aar, hvorunder der da kunde berebes en lempelig Overgang til det, som maatte være det Naturlige, nemlig at Tienden ligefrem svares efter Kapitelstaxten. I denne Overgangstid kunde man mulig komme til, hvad jeg antydede før, at faae en saadan Forandring, at Kapitelstaxten i det Hele taget kunde nærme sig noget til det, det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds har antydet i sit Forslag. Men derom skal jeg ikke udtale mig nærmere. Jeg tror ikke, det strengt taget hører herhen.

Formanden (Krabbe): Det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds har Ordet.

Sammelebr: Jeg frafalder Ordet.

Formanden (Krabbe): Det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds har Ordet.

Sviid: Jeg skal tillade mig at støtte det Vndringsforslag, der er stillet af det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds (Kasimusen), men derimod ikke det Forslag, der er stillet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Kimestad), thi det har jeg nu ikke synderlig Tidus til. Jeg ser ikke rettere, end at Kapiteltaxten i det Hele taget maa anses for et paalideligt Udtryk for jevnt godt Korn. Det er jo klart, at her ikke kan være Tale om at forbre sædeles godt Korn. Kravet kan kun være, at man kan forlange jevnt godt Korn. Det er en Selvsølge, at man heller ikke skal levere daarligt Korn. Det er dog vel saaledes, at man i Almindelighed betragter Kapitelstaxten som en Norm for jevnt godt Korn. Det er, som ogsaa af den sidste ærede Taler berørt, saa, at Kapitelstaxten griber ind i mange Forhold, og at den af saa mange maa betragtes som en Pris, der anses som Norm for i det Hele taget godt Korn. Derfor vil jeg anse det for rigtigst, at man her holder sig til dette, at Kapitelstaxten bliver den Pris, man sætter paa Korn, og saa tror jeg, at man derved i det Hele taget vilde gjøre Ret og Skjel, saavel over for Tiendetageren som over for Tiendeyderen. Jeg vil dog antage, at det ikke vil være Tiendetagerens Krav at faae Mere, end der tilkommer ham. Der siges jo ganske vist, at de i Almindelighed nu faae Mere, end de vilde faae, hvis Kapitelstaxten bliver den Norm, der sætter Prisen; men saa vil jeg snarere antage, at de hidtil have faaet for Meget, og saa kunde Spørgsmaalet maasse blive, om de ærede Tiendetagere ville tilbagegive Tiendeyderne, hvad disse hidtil have givet for Meget. Det er maasse en Tanke, som de ærede Tiendetagere ville kunne lase lidt paa. Naar man nu, som efter dette Vndringsforslag, endog saa gaar til at sætte en Herredskapitelstaxt i Stedet for en Stiftskapitelstaxt, er jeg ikke i Stand til at se, at man derved paa nogen som helst Maade skulde forurette Tiendetagerne. Stiftskapitelstaxten er jo i Almindelighed betragtet som Normen for Prisen paa jevnt godt Korn, og der er jo saa mange, der maa tage denne Pris som en tilfredsommelighed og god Pris. Naar man nu gaar til at sætte Herredskapitelstaxt, synes det, at man maa erkjende, at saa vil Enhver paa ethvert enkelt Sted i Stiftet faae den Pris, som han med nogen Billighed kan forlange. Jeg kan derfor ikke være enig med det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (S. Holm), som mente, at dette Vndringsforslag skulde hindre Loven i at udkomme i Aar. At den ærede Minister skulde stille sig imod det, tror jeg ikke, at man maa antage; jeg tror snarere, at den ærede Ordfører for Forslagsstillerne gjør den høitærede Minister Uret, hvis han gaar ud fra den Forud-